Spolufinancováno Evropskou unií

Zápis ze setkání v rámci komunitního plánování sociálních služeb na Horažďovicku k tématu dostupné a sociální bydlení

Datum: 14. 5. 2025
Místo konání: Městský úřad Horažďovice
Přítomni: Dle prezenční listiny

Program:

- Téma dostupného a sociálního bydlení na Horažďovicku
- Dostupné a sociální bydlení – legislativa
- Provoz sociálně integračního bytu a prostupnost do obecních bytů
- Další body k diskusi – počet sociálně integračních bytů (SIB), bydlení pro osoby se zdravotním postižením…
- Různé a diskuse

Ad 1) Představení tématu v procesu KPSS na Horažďovicku

- řešeno již v rámci tvorby komunitního plánu v letech 2020-2022 na základě výsledků mapování potřeb:
  → zahájen provoz jednoho sociálně integračního bytu Charitou Horažďovice
  → opatření komunitního plánu – podpora a rozvoj dostupného a sociálního bydlení (podpora stávajícího sociálního bydlení + záměry obce Chanovice v oblasti sociálně integračního a dostupného bydlení)
- naplňování KP 2023-2025: opatření akčního plánu pro rok 2024 – podpora stávajícího sociálního bydlení v Horažďovicích:
  → setkání v 10/2024 a v 11/2024
  → ustanovení platformy/pracovní skupiny pro dostupné a sociální bydlení (subjekty zainteresované v podpoře sociálně slabých domácností)
  → ***výstupy ze setkání***:
  → aktuálně nejpotřebnější – zpracovat a sepsat zásady prostupnosti ze SIB do obecních bytů
  → větší potřeba SIB
  → cílová skupina SIB
  → bydlení pro osoby se zdrav. postižením, které potřebují pro život dopomoc sociální služby, ale mají kompetence k bydlení
  → inspirace – plzeňský systém pro registrace a žádosti o bydlení

Ad 2) Legislativa - Zákon o podpoře bydlení

- Schválen 16. 4. PSP ČR ve 3. čtení
- Putuje do senátu (21. 5.)
- Účinnost od 1. 1. 2026

<u>3 pilíře zákona</u>

1. Kontaktní místa pro bydlení (KMB)
   - z původních 205 KMB (+MČ Prahy) na všech obcích s rozšířenou působností v ČR **pouze na 115 KMB na vybraných ORP s vyšší mírou bytové nouze**
   - všechna ostatní ORP (90 s nízkou mírou bytové nouze a s úvazkem KMB do 1,0) mohou zřídit KMB dobrovolně (např. formou rozšíření úvazku na soc. odboru) a dostanou na činnost navýšený příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti

- na ORP s dobrovolným KMB rozešle MMR do konce dubna dopis, kde bude vysvětlena možnost zapojení a zřízení KMB, ale pokud se nepovinná ORP nebudou chtít zapojit, mají možnost vyjádřit se, pod které ORP chtějí spadat–**nutné schválení radou města** (do 30 dnů od doručení), pak je možné žádat o zřízení KMB až za rok
- KMB zajišťuje agendy svěřené mu státem v rámci **přenesené působnosti**
- v rámci organizační struktury obecního úřadu je umístěno do některého z odborů (vykonávající činnosti v oblasti **sociální, bytové či majetkové)**
- **ORP může agendu Zákona přerozdělit mezi stávající zaměstnance a případně doplnit novými zaměstnanci** - počet zaměstnanců zařazených do KMB je přiměřený správnímu obvodu, počtu osob v bytové nouzi a pracovní náplni **(125 nových pracovníků, 1,5 úvazku, více než 3 úvazky mají jen 4 největší ORP)**
- **vedoucí KMB, koordinátor bytových opatření, poradce pro bydlení**
- v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících samosprávných celků, v platném znění, je každý zaměstnanec KMB povinen účastnit se **vstupního vzdělávání**, a to **do tří měsíců od vzniku pracovního poměru**

KMB zajišťuje:

- **poradenství (základní) v bydlení -** informování o možnostech řešení problémů v oblasti bydlení = navigování
- **posouzení bytové nouze a potřebnosti podpůrných opatření -** vyhodnocení zvláštní zranitelnosti a specifických potřeb domácností, šetření bytové situace
- **zápisy a změny údajů v evidenci podpory bydlení -** osob s potřebou podpůrného opatření, bytů zařazených v systému a poskytovatelů podpůrných opatření
- **koordinace poskytování podpůrných opatření (PO) -** svolání jednání při problémech a ukončení poskytování asistence
- **kontrola poskytování PO a souladu údajů o bytech v evidenci -** přezkum potřebnosti trvání potřeby PO, kontrola souladu údajů o bytech v evidenci se skutečností
- **zpráva o bydlení -** pro správní obvod každé 3 roky, analýza dat a informací z evidence, zhodnocení sociálního a prostorového vyloučení

2. Podpůrná opatření
   - **Bydlení s garancí**
     Poskytování podnájemního bydlení
     Poskytování bydlení s ručením
   - **Podporované obecní bydlení** (v samostatné působnosti)
3. Asistence v bydlení
   - (max. na 2 roky, přezkum po roce)

Podpůrná opatření i asistenci realizují poskytovatelé s **pověřením**, kteří na tuto činnost čerpají státní **příspěvky** (KÚ). Např. **příspěvek na poskytování obecního podporovaného bydlení** pro Prahu a Brno: 58 tis./byt/ ročně, pro zbytek ČR: 48 tis./byt/ročně (Předpoklad trvání 3 roky, možnost prodloužení až o 2 roky; poté konec státních příspěvků).

V rámci zákona dále došlo k **posílení úlohy ÚP** (v souvislosti s posouzením superdávky).

Vyhovující bydlení = vhodný byt = také stavba pro individuální nebo rodinnou rekreaci nebo jiný než obytný prostor podle zákona o dávce státní sociální pomoci

ÚP vydává **závazné stanovisko** pro účely zápisu osoby do evidence podpory bydlení - umí vyhodnocovat situaci (např. příjmy = příjmový test-do 1,43 ŽM-příslib na 1,6, majetek, okruh osob v domácnosti) a má na ně nastaveny procesy. Závazné stanovisko bude vydáváno od 6/2026 (do té doby nebude nikdo zabydlený).

Další změny + očekávání:

- Datové schránky - pokud to pronajímatel bude vyžadovat, je možné v nájemní smlouvě platně sjednat doručování prostřednictvím datové schránky
- Rozkaz k vyklizení bytu (soud) + vyklizení bytu do 15 dnů + výzva k odstranění věcí z bytu (zaslat min. 15 dní před provedením vyklizení)
- **Zapojení 2000 soukromých a 1000 obecních bytů ročně** (dobrovolné)

Ad 3) Sociálně integrační byt (SIB)

- nyní je jeden ve správě charity, není v dokumentech města ukotvena prostupnost z tohoto bytu do standardního obecního bytu, integrace v bytě může probíhat max. 2 roky, nájemníky vybírá charita ve spolupráci se soc. odborem
- klienti v tomto bytě si podávají v průběhu bydlení žádost o obecní byt, pokud vše funguje, mohou jít do standardního bytu i dříve, než jim skončí bydlení v SIB
- nepsaná přednost pro přidělení obecního bytu funguje (pokud domácnost splňuje podmínky pro přidělení obecního bytu), charita hlásí nadcházející propuštění ze SIB, město s předstihem nabízí vhodný byt (pokud ho má), snaha města je, ale je vhodné zajištění prostupnosti ukotvit do předpisu města, aby existovala přenositelnost i do budoucna (pro případ změny pracovníků obou subjektů)
- bytové komisi stačí žádost lidí ze SIB o obecní byt a kladné vyjádření charity a spolupráce se soc. odborem
- město na ukotvení prostupnosti do zásad netrvá, charita by to uvítala, aby byla podpořena myšlenka šance a jistoty pro lidi dobře integrované
- **CpKP vytvoří návrh textu pro zapracování do zásad hospodaření s bytovým fondem města** vč. informace o SIB pro další setkání k této problematice **(říjen 2025)**
- podmínkou pro přidělení obecního bytu je bezdlužnost vůči městu a nesmí být v insolvenci (v mimořádných případech může rada města udělit výjimku)
- pokud by byl SIB bezbariérový, mohli by v něm bydlet i osoby s fyzickým postižením, s jiným postižením (např. duševním) je na individuálním uvážení, záleží na možnostech intenzity podpory apod., do SIB se dostávají převážně lidé s již navázanou spoluprací s charitou a soc. odborem, podat si žádost ale mohou i jiní

Ad 4) Rozšíření kapacity SIB, bydlení pro OZP

- město nemá problém s vyčleněním dalšího SIB pro charitu, je k tomu otevřené a v souladu s charitou, ale **je nutné hledat vhodný bytový dům ve vhodné lokalitě města**, město má navíc hodně bytů 2. kategorie
- není třeba, aby to byl byt 1. kategorie, je důležité brát v úvahu hlavně náklady na bydlení, aby byly pro klienty uplatitelné (s ohledem na příjmy a normativy pro výpočet dávek)
- je reálné, aby dostal obecní byt také člověk s mentálním hendikepem, který není CS pro chráněné bydlení, spíše by se třeba v mladém věku chtěl osamostatnit, např. pro klienty Fokus Sušice? – byt v DPS není úplně vhodný, pro většinu případů by připadal v úvahu SIB, byl by vhodný malý byt, které město postrádá, postrádá také byty s výtahem (pro osoby s tělesným postižením)
- Fokus Sušice má několik klientů s duševním onemocněním, kteří jsou částečně či úplně zbaveni svéprávnosti a nemají kde bydlet, mají důchod a chtějí někdy sami bydlet, jsou mezi nimi i hodně mladí (20 let), kteří přicházejí z dětského domova, neumějí se plně o sebe postarat (byli v péči zařízení), pohybují se mezi léčebnami, protože nemají kde být, jsou sami, nikdo jim nepomůže,

tak v některých případech žijí v lese, a co dál?, občas mají dluhy, ve městech je znají, všichni dávají od nich ruce pryč
- obce mají obavy takové lidi ubytovat, ale co s nimi? Lidi se jich bojí, město řeší stížnosti sousedů, chrání bezpečnost občanů, …
- většina klientů Fokusu Sušice je na chráněné bydlení, které však obecně velmi chybí, je třeba ve Strakonicích, ale služba je pouze na 1 rok, je velmi nízká kapacita a jsou velmi dlouhé čekací doby, po ukončení služby pak jsou klienti opět bez bydlení a bez péče, toto by měl řešit primárně stát … na úrovni obce řešení nyní vlastně není
- bez bydlení se lidé ale nestabilizují, dělají městům větší problémy, než kdyby bydleli a byli navázáni na podpůrné služby…

Ad 5) Diskuze
- město nemá konkrétní informace ke zřízení KMB, má spoustu otázek (co konkrétně bude pracovník na KMB vykonávat, zda bude navštěvovat klienty v domácnostech, jaké má mít vzdělání apod.), není napojeno na žádného konzultanta na MPSV či MMR, na základě dopisu MMR má nyní 15 dní na rozmyšlení, zda KMB zřídí, což je bez dostatku informací velmi složité, pan starosta se účastnil online semináře, který má být nyní opakován, jeho forma však byla obecná a pro praktické informace nedostačující
- pokud nebude v ORP Horažďovice KMB zřízeno, je nejbližší povinné v Sušici, Klatovech, Strakonicích, … (příloha č. 5 zákona)
- soc. odbor řeší bydlení převážně ve spojení s lidmi z ubytovny
- na obecní byty zařazené do podporovaného obecního bydlení bude uzavírat nájemní smlouvy město a bude čerpat příspěvek podle zákona, v rámci své působnosti pak bude přidělovat byty KMB
- město nemusí být KMB, ale může dávat byty do systému na základě registrace poskytovatele na KÚ, může si také vytvořit svůj systém sociálního bydlení, některé obce mají svůj systém sociálního bydlení (Klatovy, Rokycany, Holoubkov, …)
- pokud lidé pracují, město lidem s bydlením rádo pomůže, problematická je fluktuace lidí na ubytovně, jejich způsob života či návyků v oblasti bydlení, bytů je málo, je složité často přidělit byt s výtahem, … město přidělí ročně cca 20 obecních bytů
- vhodné by bylo, kdyby stát více podporoval výstavbu malometrážních bytů se základním standardem
- je několik systémů sociálního bydlení, např. formou změny statusu bytů (vyčleněný jako sociální, v případě úspěšné integrace v něm rodina zůstává a byt se mění na standardní a vyhledá se nový byt pro stejný systém), odpadá tak nutnost stěhování lidí a řešení prostupnosti ze sociálního bytu do standardního
- systém soc. bydlení je navázán na sociální práci, jejíž intenzita odpovídá aktuálním potřebám domácnosti

Zapsal: E. Šišpela, CpKP ZČ
Ověřila: T. Eberlová, CpKP ZČ
Datum: 4.6.2025